

Prasidėjo Balkanų prezidentų taikos derybos

Dayton, Ohio, lapkričio 1 d. (NYT) — Vos paslėpami vienos kito nemėgimą, trys Balkanų šalių prezidentai trečiadienį susitiko JAV oro pajėgų bazėje Dayton, Ohio, taikos deryboms, kurių tikslas — užbaigti ketveri metus užsitęsusi karą.

Kaip rašo Elaine Sciolino „The New York Times“ laikraštyje, tai buvo pirmas kartas kai šie prezidentai — Serbijos Slobodan Milošević, Bosnijos Alija Izetbegović ir Kroatijos Franjo Tuđman — visi kartu susitiko nuo 1991 m., Jugoslavijos iširimui išvakarėse. Tad vien suvedimas jų į vieną kambarį laikomas nemažiu pasiekimu kelyje į taiką.

Bet pagrindiniai klausimai, dėl kurių ir kilo karas Balkanuose, lieka neišspręsti: Ar Jugoslavijai iširus, Bosnija gali išlikti? Jei ir išliks, kiek autonomijos duoti jos teritorijoje gyvenantiems serbams?

„Šiandien mūsų uždavinys skubus ir svarbus“, pasakė JAV valstybės sekretorius Warren Christopher atidarydamas konferenciją. Joje dalyvavo atstovai iš Prancūzijos, Britanijos, Vokietijos, Rusijos ir Europos Sąjungos. „Mes čia atvykome, kad sudarytume galimybę Bosnijai ir Hercegovinai tapti taikojė gyvenančia valstybe, kur žmonės gali ramiai miegoti savo namuose, nueiti į darbą ir melstis savo bažnyčiose, mečetėse bei sinagogose, nebijodami smurto ar mirties“, kalbėjo Christopher.

Jungtinės Amerikos Valstijos, kurios stengiasi išlaikyti taikos derybų konfidencialumą, saugoję trijų šalių prezidentus nuo televizijos kamerų, neleido jiems kalbėti atidarymo ceremonijoje ir neleido jiems atsakyti į reporterių klausimus apie taikos perspektyvas.

Duodamas žinią, kad JAV ketina kontroliuoti skelbiamą informaciją apie derybų eigą, JAV Valstybės departamento atstovas Nicholas Burns trečiadienio vakarą pasakė reporteriams, kad prezidentai Milošević ir Tuđman atskirame susitikime sutarė dėl bendro pozityvaus pareiškimo. Šiame pareiškime, kurį N. Burns perskaitė, bet kurio teksto neišdalinė reporteriams, abu prezidentai išreiškė norą siekti santykių normalizavimą, imtini ai abiejų pusių pagarbą žmogaus teisėms, leidimą pabėgėliams sugrįžti, taip pat ir taikaus sprendimo suradimą Slavonijos klausimu. Karo pradžioje serbai paėmė šią Kroatijos teritoriją. Šaltojo fluorescencinio apšvietimo šviesos bazės Hope viešbučio (pavadinto kino žvaigždės Bob Hope vardu) konferencijų salėje dalyvių neįėjau laiky-sena, protokolo vadovų surengtoje ceremonijoje pasakė daugiau nei oficialios kalbos.

Pagrindiniai veikėjai — jų tarpe trys Balkanų prezidentai, europiečiai ir JAV dalyviai sekr. Christopher ir pagrindinis amerikietis derybų vadovas Richard Holbrooke — išgė pavieniai i konferencijų salę. Kiekvieną prezidentą, įeinantį į salę lydėjo aukščiausias JAV diplomatas tarnaujantis jo šalyje. Tokiu būdu JAV valstybės sekretoriui Warren Christopher nereikėjo paduoti rankos

Serbijos prezidentui Slobodan Milošević, kurį plobodan George Bush administracija pavadino teistinu karo nusikaltėliu.

Bet kiti rankų padavimai buvo labai svarbūs amerikiečiams. Kai tik visi susėdo prie nedidelio apvalaus stalo, R. Holbrooke sekretoriui Christopher davė ženklą atsistoti, priėti prie trijų Balkanų šalių prezidentų ir paraginti juos vienas kitam paduoti ranką.

Šiose taikos derybose Balkanų prezidentai asmeniškai beveik nesusitiko, bet savo pozicijas įvairiais klausimais perduos per R. Holbrooke.

Pradedant derybas Wright Patterson JAV oro pajėgų bazėje netoli Dayton, Ohio, apie 100 žmonių buvo susirinkę netoliese protestuoti prieš Serbijos prezidento buvimą bazėje ir reikalavo albanų apgyventos Kosovo provincijos Serbijoje nepriklausomybės. Vienaime plakate buvo užrašyta: „Nesiderėsim su karo nusikaltėliu“. Kitas plakatas bylojo: „Milošević'ias vieta yra Hagoje, ne Daytonė“, užsiimanant Pasaulio Teismo karo nusikaltėliams vieta Hagoje.

Prieš atidarymo pradžią W. Christopher skyrė 45 minutes pasitarimui su kiekvienu iš trijų Balkanų šalių prezidentų. Prezidentui Alija Izetbegović, kurio šalį JAV laiko karo auka, Christopher iškėlė asmenišką laiškišką prezidento Bill Clinton. Laiške, paaikšino N. Burns, B. Clinton užtikrina JAV ryžtą padėti Bosnijos valstybei išsaugoti Bosnijos vientisumą ir sustiprinti jos ryšius su Kroatija.

Sekretorius Christopher pasveikino Kroatijos prezidentą sekme kraujo sekmadienį įvykusiuose parlamento rinkimuose, kai jo partija laimėjo daugumą. Bet žmogaus teisių organizacijos kritikuoja Kroatijos rinkimus, kadangi neleido Kralinos serbams gyventojams balsuoti, bet leido Bosnijoje gyvenantiems kroatams balsuoti. Net kai kurie aukšti JAV Valstybės departamento pareigūnai yra pasisakę, kad JAV turėtų apgalvestauti Kroatijos rinkimus, o ne pagirti.

Kalbėdamas su S. Milošević W. Christopher išreiškė „rimtą susirūpinimą“ dėl naujų žinių apie serbų įvykdytas žudynes Bosnijoje, ypač tokiuose Bosnijos miestuose kaip Srebrenica ir Banja Luka. Milošević, kuris turi Bosnijos serbų igaliojimą jiems atstovauti derybose, visuomet paneigė dalyvavęs bet kuriose serbų vykdytose žudynėse ar galėjęs bet koku būdu jas uždrausti.

Nors JAV uždraudė prezidentams bendrauti su reporteriais, teidamas i konferencijų salę Bosnijos užsienio reikalų ministras Muhamed Sačirbey pasakė: „Jei nepavyks, tai ne dėl mūsų kaltės“. Anksčiau duotame pasikalbėjime jis sakė: „Negalima kelti beti Tai ną Daytonė ir tėti etninį švarinimą Banja Lukoje“, savais žodžiais persakydamas prezidento Izetbegović mintis.

Richard Holbrooke tikisi, kad derybos užtruks maždaug dvi savaites, nors buvęs Švedijos ministras pirmininkas Carl Bildt, kuris dabar yra Europos

Šį rudenį sename Kauno priemesty Marvelėje prasidėjo naujosios Kauno vandenvalos įmonės statinių išbandymai. Nuotraukoje matyti didžiuliai dumblo nusodintuvai. Netoli jų aukštuose technologiniuose korpusuose išpuvęs dumblas bus specialiomis centrifugomis „nugręžiamas“ ir iš ten jau vežamas į kompostavimo poligoną. Kaip rašoma „Dienojė“, taip pat sparčiai statomas grotų bei smėliagaudžių korpusas, kuriame iš miesto vandenį bus pašalinamas smėlis, stambesnės atliekos ir nemalonus kvapas, kurį sugers specialūs medžio žieve užpildyti filtrai. Nuo statybos pradžios i šį projektą jau investuota apie 90 milijonų litų.

Nuotr. K. Daknio, „Dienojė“

Jau pasisakė pretendentas i Kvebeko premjero vietą

Ottawa, Ont., Kanada, lapkričio 2 d. (Reuters) — Kvebeko separatistų vadas Kanados Parlamente Lucien Bouchard trečiadienį pareiškė, kad galvoja perimti Kvebeko premjero pareigas ir kad ruošiasi naujam Kvebeko referendumui dėl atsiskyrimo.

Jo pareiškimas padarytas sekančią dieną po Kvebeko ministro pirmininko Jacques Parizeau atsistatydinimo ir dvi

dienas po Kvebeko atsiskyrimo referendumo neigiamo rezultato, tik 50,000 balsų nulemus šios prancūziškai kalbančios provincijos pasilikimą Kanadoje. Piktai žiūrėdamas į Kanados parlamentą žemesniųjų rūmų narius, kurių tarpe jis vadovauja atsiskirti norinčiai frakcijai Bloc Quebecois, jis pasakė: „Šie žmonės neturi ką mums pasiūlyti, neturi ko mums duoti“.

Lucien Bouchard atgaivino Kvebeko atsiskyrimo referendumo reikalą, spalio mėnesio

pradžioje perimdamas to reikalo progavimą iš Kvebeko premjero Jacques Parizeau, ir dabar pareiškė norą užimti jo vietą, vadovaujant provincijai.

Jis juokėsi iš Kenan pastangų kuo greičiau Kanados parlamente praveisti Kvebekui tautinį savitumą garantuojančias Konstitucijos pataisas, sakydamas, kad dabar jau Kvebekas iš Kanados prašys tik vieno dalyko — suverenumo.

Manoma, kad Kanados parlamentas tokias pataisas gali praveisti kelių dienų laikotarpyje, bandydamas išlaikyti Kvebeką Kanados sudėtyje.

Estijos parlamento pirmininkas ragina stiprinti sieną su Rytais

Vilnius, spalio 31 d. (Elta) — „Didelis ir mažas mūsų šalių ištakos pasaulio įvykiams, mes privalome būti vieningi savo min-

Estijos parlamentarai vieši Lietuvoje

Vilnius, spalio 30 d. (Elta) — Pirmadienį i Vilnių su oficialiu vizitu atvyko Estijos Parlamento pirmininkas Toom Savi. Kartu su juo iš Talino atskrido maždaug 15 žmonių delegacija, kuri yra parlamentariai, vyriausybės įstaujai ir žurnalistai.

Toom Savi ir Lietuvos Seimo pirmininko Česlovo Juršeno pokalbyje pareiškė pasitenkinimą tuo, kad suaktyvėjo tarpvalstybiniai ryšiai tarp Lietuvos ir Estijos. Lietuvos ir Estijos parlamentų vadovai aptarė šalių bendradarbiavimo klausimus įstatymų leidybos srityje ir nusprendė, kad jis turėtų būti aktyvesnis. Tai ypač svarbu, pabrėžė jie, dėl Lietuvos ir Estijos siekių integruotis į Europos struktūras bei dėl jų ketinimų tapti Europos Sąjungos naramis.

Estijos parlamentinė delegacija pirmadienį susitiko su Seimo Užsienio reikalų komiteto nariais, antradienį ją priims prezidentas Algirdas Brazauskas.

timis, paremti vieni kitus darbuose“, sakė Estijos parlamento pirmininkas Toom Savi, antradienį kalbėjęs Lietuvos Seimo neeiliniame posėdyje. Jis su Estijos delegacija vieši Lietuvoje Česlovo Juršeno kvietimu.

Savo kalboje svečias siūlė susimastyti, ar gerai saugoma siena su „mūsų bendru didžiųjų ir dažnai neramiu bei agresyviu Rytų kaimynu“. Baltijos batalionas, bendras karių nuomone, koordinuojant ir stiprinant sienų su Rytų kaimynu apsaugą.

Toom Savi pasidžiaugė, kad Kalvarijoje neseniai atidarytas naujas, didelis pralaidumo i Vakarų pasienio punktas, kad Baltijos kelio idėja materializuojama i Vakarų puse, kad „Via Baltica“ projektas tampa vis realnesnis, tačiau labai negerai, sakė jis, kad dar negalima be kliūčių pravažuoti Baltijos šalių sienų. Tai, jo nuomone, bendras rūpestis, laukiantis sprendimo.

Su Lietuvos prezidentu kitą savaitę apsilankė Toom Savi pavašarį Vilniuje turėtų būti surengtas trijų Baltijos šalių prezidentų susitikimas, pokalbyje su Lietuvos premjeru Adolfu Šleževičiumi abi pusės išreiškė pasitenkinimą suaktyvėjusiu įvairiapusių Lietuvos ir Estijos bendradarbiavimu.

Konservatoriai organizuoja savanoriškas apsaugos bendrijas

Vilnius, spalio 20 d. — Tėvynės Sąjungos spaudos konferencijoje Seimo narys Vidmantas Žiemelis pristatė žurnalistas sociologinės apklausos rezultatus apie gyventojų požiūrį i visuomenės dalyvavimą stabdant nusikalstamumą ir policijos darbą. Sociologinį tyrimą atliko Kauno Technologijos universiteto Administravimo fakultetas.

Kaip praneša spaudos konferencija aprašanti Seimo opozicijos atstovė spaudai, tik 20 žmonių iš 1,000 apklaustųjų jaučiasi saugiai Lietuvoje. Nesaugumo jausmą skatina didėjantis nusikalstamumas, chuliganizmas, nesaugi gyvenamoji erdvė. Tik 14 žmonių iš 1,000 tikisi, kad jeigu jie nukentėtų, policija ištrūs nusikaltimą. Tai rodo didelį nepasitikėjimą policijos darbu.

Labiausiai apklausos iniciatorių domino, ar visuomenė norėtų ištraukti i pagalbą policijai. Iš apklaustųjų 43% atsakė, kad norėtų bendradarbiauti su kaimynystėje gyvenančiais žmonėmis, užtikrinant bendrą gyvenamosios erdvės saugumą; 45% tą norėtų daryti kai kuriais atvejais ir tik 12% apklaustųjų atsakė, kad negalėtų arba nenorėtų. Tai rodo, kad žmonės nori burtis ir todėl „Saugios kaimynystės“ programa, kurią pagal Vakarų valstybių pavyzdžius pasiūlė Tėvynės Sąjunga, bus toliau propaguojama ir pagal galimybes, kiek leidžia galiojantys įstatymai, įdiegiama.

Todėl, anot V. Žiemelio, bus kuriamos „Saugios kaimynystės grupės. Tam reikia ir lėšų, ir organizacinių struktūrų. Yra paruošti bendrijos „Piliečių saugumas“ istatai. Šios bendrijos pagrindinis tikslas — remti judėjimą „Stabdyk nusikalstamumą“, tačiau numatyta ir

mesinių žinių propaganda per teisinių informacijos priemones ir tiesiogiai žmonėms.

Artimiausiu metu ruošiamasi išleisti žurnalą „Stabdyk nusikalstamumą“ štabą. Tai ruošiamasi daryti kartu su savivaldybių asociacija. Štabas padėtų praktiškai įgyvendinti šias idėjas. Pradėtas darbas kaime — kai kurios savivaldybės jau organizavo visuomeninių seniūnų rinkimą kaimuose. „Kaip jau išitikinome iš oficialių vyriausybės atsakymų ir pokalbių su vidaus reikalų ministru, nei vyriausybė, nei Vidaus reikalų ministerija neremia šių idėjų“, sakė V. Žiemelis.

Vidaus reikalų ministras Romas Vaitekūnas vienoje televizijos laidoje net yra kalbėjęs, esą, tokiais pasiūlymais „jis mums norite užkrauti kryžių“.

„Lyg policija nebūtų suintesuota nusikalstamumo mažinimu šalyje“, kalbėjo V. Žiemelis. „Mūsų nuomone, kiekvienas ministras turėtų džiaugtis, kad siūlomos naujos idėjos ir pagalba. Deja, skirtingai nuo Vakarų valstybių, kur vyriausybės skiria nemažus pinigų panašius programų įgyvendinimui, vidaus reikalų ministras eina atupstas kartu su visa LDDP frakcija“.

Seimo narys stebėjosi ir generalinio policijos komisaro pavaduotojo V. Račkausko pasakymu, kad policininkas nekada negali būti tikru žmonių draugu. Gaila, sakė Vidmantas Žiemelis, kad Lietuvos policija yra perėmusi sovietinės milicijos mentalitetą — policija yra aukščiausiai žmonių, užsisklendusi nuo jų. Policija bijo visuomenės išsitraukimo, nes visuomenė matys, kaip „gerai“ dirba policija ir tai būtų savotiška kontrolė, sakė V. Žiemelis.

Lietuvos taikos palaikytojai turbūt negrįš i Balkanus

Vilnius, spalio 30 d. (AGEP) — Trečią Kroatijoje nutraukęs misiją Lietuvos taikos palaikytojų būrys greičiausiai nebe grįš i buvusią Jugoslaviją. Tačiau kol tai oficialiai nepasakėta, negalime sakyti nei „taip“, nei „ne“, pasakė Krašto apsaugos ministerijos tarptautinių ryšių departamento direktorius Povilas Malakauskas pokalbyje su žurnalistu. Įsakymą turli duoti Danijos gynybos ministerija, savo ruožtu gavusi jį iš Jungtinių Tautų vadovybės.

Prieš dvi savaites priverstinai Kroatiją palikusiais lietuviams Lietuvos Krašto apsaugos ministerija skyrė atostogas iki lapkričio 2 dienos. Tada jie grįš i savo tarnybos dalinius, taikos palaikymo pajėgų rengimo centrą Rukloje.

Pasibaigus kariniams veiksams Kostanicos apylinkėse, kurias iš Kroatijos buvo atėmę serbai, taikos palaikymo misija ten tapo neberekalinga. Danijos batalionui, kuriamė tarnavo lietuviai, buvo įsakyta iki spalio vidurio palikti tarnybos vietą.

Iš pradžių buvo kalbama apie naują misijos vietą Makedonijoje. Tačiau vis stiprėjė Jungtinių Tautų operacijų Jugoslavijos kare kritikai, abejotina, kad

išvesti iš vienos buvusios Jugoslavijos vietos „žydrieji šalmiai“ bus sugražinti i šią šalį.

Danijos batalionas dabar rengiamas NATO greitojo reagavimo operacijoms, ir netrukus turėtų papildyti tarptautines pajėgas Bosnijoje. Tačiau Lietuvos kariai negalėjo būti gretauti su jais, jiems trūkstė igūdžių.

Pasak P. Malakausko, oficialiai Lietuvos karių dalyvavimas greitojo reagavimo operacijose dar nesvarstomas, tačiau Lietuvos gynybos politikai tokią galimybę jau aptarinėja.

NATO operacijose gali dalyvauti ir jo partneriai, jeigu tam pritari siunciantios šalies vadovai.

KALENDORIUS

Lapkričio 3 d.: Šv. Martynas de Porres, peruvietis (1569-1639); Hubertas, Vidmantas, Silvija, Vaida. 1918 m. Aleksandras Voldemaras sudaro pirmąją Lietuvos vyriausybę.

Lapkričio 4 d.: Šv. Karolis Borromeo (1538-1584); Karolina, Vitalis.

LIETUVIŲ TELKINIAI

JUNO BEACH, FL

POATOSTOGINIAI PASIDALINIMAI IŠPŪDŽIAIS

Karšta ir lietinga vasara pagaliau baigėsi ir Palm Beach apylinkės lietuviai, praleidę atostogas Šiaurėje ar Lietuvoje, grįžo pilni naujų išpūdžių ir idėjų tolimesniam Palm Beach apylinkės lietuvių darbui. Šiais metais daug Palm Beach apylinkės lietuvių lankėsi Lietuvoje.

Ona ir dr. Vladas Vaitkai Lietuvoje praleido beveik mėnesį, daugiausiai Kaune, kur dr. Vladas Vaitkus skaitė implantologijos metodų paskaitas Kauno Medicinos akademijoje. Be to jis atliko praktikus darbus su jaunais stomatologais, besispecializuojančiais implantologijos srityje.

Elena Jonušienė Lietuvoje praleido du mėnesius belankydama našlaičių ir senelių prieglaudas, bei daugiavaikės šeimos. Ji ten išdalino pagalbos reikalingoms šeimoms Lietuvos Dukterų Juno Beach skyriaus tam reikalui paskirtus pinigus.

Kultūriniai pabendravimo pietūs

Palm Beach pabendravimo pietūs kas antrą mėnesio antadienį nenutrūko ir vasarą, nes tai gera proga visiems pabendrauti, sužinoti žinių iš Lietuvos.

Birželio 13 d., buvo prisiminti 1940 m. birželio mėn. baisieji trėmimai. Dr. Vytautas Majauskas, savo jautria, gerai paruošta kalba, priminė susirinkusiems tų dienų siaubą ir ištremtųjų lietuvių kančias Sibire, ar kitose tolimose Rusijos vietovėse. Priminė, jog 1940 m. sovietams okupavus Lietuvą, tauta neteko laisvės, o jauni žmonės neteko ir jaunystės dienų, nes nebeįgalima buvo džiaugtis gyvenimu, reikėjo bandyti padėti šeimoms, ar jungtis į kovą prieš okupantą.

1944 m. pasitraukusieji į Vakarų irgi liko paliešti tautos tragedijos; nors gal ir išvengė okupanto šėlimo krašte, tačiau ir apsigyvenę kituose kraštuose, jie liko benamišais.

Liepos 11 d. pabendravimo pietuose buvo paminėta Mindaugo karūnavimo sukaktis. Vincas Šalčiūnas savo paskaitoje prisiminė Lietuvos valstybės istoriją, ypač išskėlė dabartinę Lietuvos valstybei gresiančius pavojus.

Rugpjūčio 8 d., pietuose Vincas Šalčiūnas apkalbėjo Palm Beach Lietuvių Bendruomenės apylinkės veiklos ateities planus.

Rugsėjo 12 d., pietuose buvo paminėta Tautos šventė. Vincas Šalčiūnas papasakojo apsilankymo Lietuvoje išpūdžių. Elena Jonušienė, papasakojo našlaičių ir daugiavaikių šeimų bei senelių padėtį Lietuvoje.

M.K. Čiurlionio minėjimas Palm Beach apylinkėje

Pagerbiant mūsų tautos geniaus M.K. Čiurlionio 120-sias gimimo metines, LB Palm Beach apylinkės valdyba suruošė minėjimą - parodą. Labai malonu, kad prie šio minėjimo prisidėjo ir senesniai čia kartu su žmona iš Lietuvos atvykęs muzikas Jonas Samoška. Jis buvo pagrindinis kalbėtojas.

Tad spalio 10 d. susirinkę į pabendravimo pietus, ant stalo išdėstytas rado M.K. Čiurlionio kūrinių reprodukcijas, knygas apie M.K. Čiurlionį, ir net Japonijoje išleista M. K. Čiurlionio parodos katalogas. Prie M.K. Čiurlionio portreto stovėjo gėlių puokštė. Muz. Jonas Sa-

moška savo paskaitoje išskėlė M.K. Čiurlionio svarbiausius gyvenimo momentus, priminė, jog Lietuvoje įvairiuose miestuose vyko jo minėjimai ir konferencijos, koncertai. Vilniuje vyko fortepijono ir vargonų konkursai, kuriuose dalyvavo svečiai iš įvairių kraštų.

Jonas Samoška išskėlė M.K. Čiurlionio, kaip muziko, svarbą Lietuvos gyvenime, nes jis vienas iš pirmųjų domėjosi lietuvių liaudies dainomis, harmonizavo jas. Savo simfonijomis „Jūra“ ir „Miškas“ Čiurlionis padėjo pagrindus Lietuvos klasikinei muzikai. O ką jau bekalbėti apie Čiurlionį kaip menininką! Visi Jį žinome, kaip didžiausią mūsų tautos genijų. Dabar ir Vakaruose Čiurlionio paveikslai būna išstatomi, tačiau su jais reikia labai atsargiai elgtis, nes jie yra labai trapūs. Minėjimo metu buvo išklaudyta garso juostoje įrašytą pora Čiurlionio muzikos veikalų ištraukų.

Minėsime svarbūs sukaktis

Šiais metais Palm Beach Lietuvių Bendruomenės apylinkė švęs 20 metų sukaktį. Sukanka ir 10 metų kaip laikomos lietuviškos pamaldos, o taip pat 10 metų, kaip leidžiamas Vinco Šalčiūno redaguojamas „Lietuvių biuletenis“. Taigi, net trys svarbios sukaktys, bus iškilmingai minimos š.m. gruodžio mėnesį.

D.A.

ST. PETERSBURG, FL

ALRK MOTERŲ S-GOS 76 KUOPA PAGERBĖ MIRUSIUS

Vietinė ALRK Moterų sąjungos kuopa poatostoginę veiklą pradėjo šv. Mišiomis šv. Kazimiero misijoje. Meldėms už mirusius šios misijos klebonus ir amžinybėn išėjusius kuopos narius. Prisiminėm ir savo sergančias nares ir meldėme sveikatos kun. Čyvuvi.

Prieš Mišias, kuopos pirm. Valerijai Leščinskienei vadovaujant, sukalbėjome Palaiminto Jurgio Matulaičio maldą. Šv. Mišias aukojo klebonas S. Ropolas, pamokslė primindamas maldos už mirusius svarbą. Mišias baigėme giesme „Marija, Marija“. Nuotaika buvo pakili, jaudinanti.

Po pamaldų narės ir svečiai susirinko puikiame Villa Inn pusryčiams ir pabendravimui.

Džiaugėms po ilgos vasaros vėl susirinkusios ir turėdamos savo tarpe kleboną kun. S. Ropola, kuris nepraleidžia nei vieno kuopos renginio. Svečių tarpe buvo ir vyrų — Bronius Baukus ir Albinas Gess. Po pusryčių dar kiek pabendravome, nes buvome ilgai nesimačiusios ir ta proga nusifotografavome.

Donna Kamm

ALRK Moterų s-gos 76 kuopa St. Petersburg, Floridoje, po šv. Mišių už mirusias kuopos nares ir Misijos klebonus. Viduryje — dabartinis šv. Kazimiero misijos klebonas kun. S. Ropolas.

Laikraščio „Dirvos“ 80 metų sukaktuvių šventėje Clevelande š.m. spalio 22 d. Iš kairės: „Vilties“ draugijos pirm. Algirdas Matulionis, „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė, žurn. Aurelija Balasaitienė, Lietuvių fondo atstovė Clevelande Dalia Puškorienė ir dr. Viktoras Stankus. Nuotr. Vlodo Bacevičiaus

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Rugsėjo 8 d. LB St. Petersburgo apylinkės valdyba surengė Tautos šventės minėjimą. Renginį pradėjo pirmininkė Vida Meiluvienė, pakviesdama inešti Šaulių ir Lietuvos Vyčių vėliavas. Muz. P. Armonui akompanuojant, Antanas Kovera sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Progai pritaikyta maldą sukalbėjo Misijos vadovas kun. Steponas Ropolas, OFM. Įžanginiame žodyje pirm. Vida Meiluvienė išryškino Vytauto Didžiojo vaidmenį mūsų tautos gyvenime, pasidžiaugė jam reiškiamą pagarbą ir meilę. Po to pakvietė pagrindinį kalbėtoją Amerikos kariuomenės pulkininką Algimantą Garsį.

Prelegentas pastebėjo, jog jis nekalbės apie Vytautą Didįjį, bet apie dabartinės Lietuvos kariuomenės kūrimo problemas, kurias jis pažįstas iš arti, nes dalyvavo ir dalyvauja įvairiose komisijose ir nemažai laiko yra praleidęs Lietuvoje, patardamas šiuo reikalu.

Jis pastebėjo, kad Amerikoje yra sukurtas Baltijos Institutas, susidedantis iš Amerikos kariuomenėje tarnavusių Baltijos šalių karininkų ir stebėjosi, kad Lietuva nenori naudotis to Instituto patarimais, darbais ir patirtimi. Jis priminė, kad dauguma Instituto narių gėliai sutikę nemokamai atvykti į Lietuvą, Lietuvos kariuomenės gretose, ir nusiskundė, kad šiuo metu Lietuvos kariuomenėn priimami pensijon išėję Rusijos karininkai. Jo nuomone, tai tiesiog nusikaltimas. Nėra lengva dirbti su dabartine

76 KUOPOS PRIEŠKALĖDINIS SUSIRINKIMAS

ALRK Moterų s-gos 76 kuopos prieškalėdinis susirinkimas gruodžio 5 d., 1 val. p.p. vyks Florida Power patalpose. Bus programėlė, narių suvestų dovanėlių laimėjimai ir vaisės prie kalėdinio stalo. Lauksime gausaus narių ir viešnių atsilankymo.

Donna Kamm

vyreriausybę, bet vyreriausybės gali pasikeisti. Jo nuomone, tik Amerikos karininkų indėlis užtikrins ne tik profesionaliai veikiančią kariuomenę, bet ir Lietuvos saugumą. Jis pastebėjo, kad pulk. Klamich praleidęs šešis mėnesius kaip amerikiečių karinės grupės vadovas, kalbėdamas Instituto suvažiavime teigė, kad Šeimas neturi aiškiai išdėstyti Lietuvos valstybės saugumo sampratos ir,

pastebėjo, kad jis esąs patenkintas gerais santykiais su Lietuvos kariuomenės vadu, bet teigia, kad pastarasis yra apsiatęs buvusiais Rusijos armijos karininkais. Kalba buvo įdomi ir susilaukė gausių plojimų. Išnešus vėliavas, meninėje dalyje jaunoji Rūta Dimaitė padėkdamas du eilerašius „Tėviškės dūmai“ ir „Palinko liepa“.

Baigiant pirmininkė Vida Meiluvienė pakvietė sudainuo-

Dievo Motinos Nepalijaujamą Pagalbos šventėje Clevelande š.m. spalio 22 d. (iš kairės) Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos pirm. dr. Leonas Kriaučiūnas, „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė ir šios lietuvių parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ. Svečiai iš Čikagos buvo atvykę į „Dirvos“ 80 metų sukakties šventę.

Nuotr. Vlodo Bacevičiaus

kad kariuomenės planavimas labai panašus į seną sovietinę sistemą, kai visi planai atėdavo iš Maskvos.

Majoras Mann, rašydamas „Soldier Statesman“ žurnale, sako, kad Lietuvoje pastebima sovietų karininkų įtaka. Jis taip pat matė didelį skilimą tarp vyresnių sovietų išmokytų karininkų ir jaunesnių patriotų karininkų. Nėra pasitikėjimo tarp jų. Aplamai Lietuvos kariuomenėje nėra tikros karinės struktūros. Kaip pavyzdį pateikė Vytauto Šliupos pasikalbėjimą su Estijos kariuomenės vadu gen. F. Selnu. Generolas

SKAMBĖJO VARGONŲ MUZIKA

Rugpjūčio 20 d. St. Petersburg Lietuvių klubo nariai ir svečiai susirinkę pietų turėjo progą pasiklausyti vargonų muzikos, atliekamos (gana garsiai ir audringai) Southeast Keyboard Tyrone Square Mall tarnautojo Brett Parker. Svečio tikslas buvo pademonstruoti vieną iš jų parduodamų instrumentų ir pasiūlyti prieinomis sąlygomis išmokyti groti vargonais ar kitokiais instrumentais.

Pietuose taip pat dalyvavo ir klubo „išsūnytas lietuvis“, amerikietis Chad Heron, kuris išvyksta į Kretingą mokytis katalikų gimnazijoje anglų kalbos. Atsisveikindamas, gana gera lietuvių kalba, jis pažadėjo parašyti klubui, kaip jam seksis mokytojauti Kretingoje. Popietės dalyviai išlydėjo Chad ne tuščiomis — įteikdami jam „kelionpinigių“.

• 1923 m. lapkričio 8 d. Hitleris buvo areštuotas ir uždarytas į kalėjimą po nepavykusio mėginimo paimti Vokietijos valdžią į savo rankas. Įvykis istorijoje žinomas kaip „Miuncheno alinės pučas“.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltų.

HOUSE FOR SALE

by builder in **Abbey Oaks, Lemont, IL, 1209 St. Brendan Ct;** 4 bdrms, study, full bsmt. in a quiet cul-de-sac; choice construction; oak trim; central vacuum system & much more. **\$285,000.**
Tel. 708-448-5813.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuterijū FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltū
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 OLSICK

THE HOMETOWN ADVANTAGE
1180 State St., Lemont IL 60439
257-7100

RON GRABO
Call 257-0006
or 233-2712

Let Me Answer Your Questions And Concerns Regarding Selling or Buying

Hickory Hills Split Level
Quality split level in excellent condition with numerous features on quiet cul-de-sac street. Maintenance free exterior. 3 BR's, 1 3/4 baths, family room with fireplace, finished laundry room, central air, 2 car garage, storage shed, 75x132 lot, fenced back yard and 35 x 16 deck with hot tub. Home has many updates. A REAL FIND! Call me today. \$166,900

Ron Grabo,
REALTOR
Multi-Million
Dollar Producer

If You're Thinking Of Selling Or Buying Call Me Today

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

MOVING—KRAUSTYMAS
Profesionalus patarnavimas prieinomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreipitis:
Gediminas: tel. 312-925-4331

B & D LOUNGE
6600 S. Kedzie Ave.
Tel. 312-925-6264
Lietuviška muzika ir šokiai
Penkt. - šešt. - sekm.

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!
Užsisakykite šventėms jau dabar!
20 svarų statinaitė — \$33
8 svarų statinaitė — \$19
Skambinkite:
708-532-5951
arba
708-687-5677
po 5 val. p.p.
Pristatome UPS

FOR RENT

Modern 2 bedrm. apt. heat, stove, refig. includ.
71 & Francisco.
Tel.: 312-436-0844

IEŠKO DARBO

Moteris iš Lietuvos ieško bet kokio darbo.
(312) 586-6143

Start Your Own Tradition

Priscilla and John started the Thanksgiving tradition for a nation. You can start a tradition too — Buy U.S. Savings Bonds — help yourself, your family and your nation. Regular savings with bonds will give you something to be thankful for.

U.S. SAVINGS BONDS
THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

LAIŠKAI

MIRUSIŲ MINĖJIMAI

Išėjimas lietuvių tautos tradicija, bet reikalinga pagarba bei velionio nuveiktų darbų prisiminimas.

Tačiau, yra atveju, kada tu minėjimą metu stengiamasi iš-kelti nereikšmingus dalykus, pavyzdžiui velionio sporto žygius, važinėjant dviračiu per Kaukazo valstybes Sovietų Sąjungoje, už kuriuos jis buvo apdovanotas Sovietų medaliais.

Lietuviai Amerikoje dabar ir praėjusieji rengia įvairias ekskursijas po platų pasaulį, garšinti Lietuvai vardą. Geru kapitonu įteikiama dr. Lauco knyga: LITHUANIA 700 YEARS. Lietuviai keičia asmeniški supažindina apie Lietuvą ir jos problemas.

Tokios kelionės yra labai naudingos, nes jų metu Lietuvos vardas skamba po visą pasaulį. Lietuvos garšinimas Vakarų pasaulyje yra svarbesnis nei Lietuva ir jos problemas.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

ISTORIJA KARTOJASI

Po II pas. karo Amerika neatidare vartų visiems laisvai įvažiuoti tik tie, kurie turėjo giminų ar rado kas iš pažįstamų galėtų už juos garantuoti, pasirašyti popierius. Kas neturėjo tokių geradarių Amerikoje, tai ieškojo jų kituose kraštuose. Reikia reikšti padėką ne Amerikai, bet tiems geradariams, seniems emigrantams. Pasak S. Šimoliūno [„Draugas“ spalio 27 d.], kad pokarinių atėvių banga greitai ir gražiai surado bendrą kalbą su vietiniais lietuviais, sustiprino lietuviškas institucijas ir sukūrė naujas organizacijas. Tikslai ne tą rašė senieji lietuviški laikraščiai, ne taip pasakoja ir senieji emigrantai. Dėl naujų organizacijų ir institucijų, tikra tiesa. Naujai atvykę neprisidėjo prie senų atėvių veiklos, o kaip tik menkinu ją, šaipėsi iš prastos lietuvių kalbos, kūrė savas organizacijas. Toks akivaizdus nesutarimo procesas vyksta ir dabar tarp naujų emigrantų, nors jų ne tiek daug yra, ir pokarinių emigrantų. Anksčiau visi seni emigrantai buvo vadinami komunistais, dabar, jei tu iš

Lietuvos, tai jau esi komunistas.

Pradėjo veikti nauja lietuviška radijo stotis vadovaujama R. Lapo ir R. Zdanavičiūtės. Radijo laidos gražiai suredaguotos, išsamios, graži, taisyklinga kalba ir turėtume tik džiaugtis. Bet ne! Pradėjo agitacija prieš tas laidas, pradėjo jas vadinti komunistinėmis ir vien dėl to, kad R. Zdanavičiūtė yra iš Lietuvos. Išėina, kad visi turėjo pabėgti iš Lietuvos arba būti išvežtiems į Sibirą, o jei tu išlikai gyvas, tai tu jau esi komunistas. Nenoriu nei aiškinti, tai jau sena ir nuobodi plokštelė, kodėl Lietuvoje žmonės pradėjo stoti ir partijas? Tą visi žinome ir su-prantame, už kuriuos išreiški-mui, tuoj griebiamės už žodžio „komunistas“. Dar Lietuvos valdžios aparatuose bus ilgai žmonii, kurie buvo priklausę komunistų partijai, kol nepri-augs nauja karta. O naujųjų emigrantų mes nepritrauksime, vadindami juos n-gražiais žo-džiais. Nėra komunistų partijos Lietuvoje ir ji neegzistuoja. O Amerikoje buvo ir yra. Net Amerikos valdžia mes daugiau-galėtume vadinti komunistuo-gančia, nes iki šiol jos prezidentai rėmė ir pataikavo jai. Šlykštu net buvo žiūrėti į G. Bush pataikavimą Gorbačioviui. Amerika net paskutinė iš visų kraštų pripažino Lietuvos ne-priklausomybę. Dabar B. Clinton glėbėsiuosi su vos pasto-vinčiu B. Jelcinu. Tokiems prezidentams aš nejučiu jokių pagarbos.

Gerai žinome, kad į valdžią ir į bet kokias viršunes lenda tik karjeristai ir pasipelnytojai. Taip yra čia, taip yra visur. O, jei padorus žmogus, su geromis idėjomis, nuoširdžiomis intencijomis bando įeiti, tai arba jis neišsilaiko, arba būna priverstas taisykintis prie kitų. Šiandien, jei mes stovime neblogoi, jei turime nuosavybes, tai Amerika mums to nedavė. Tą reikėjo užsidirbti juodu darbu. Tai prie ko čia dėkoti Amerikai? Igrįsta girdėti iš mūsų šalių, kad nuolatini Amerikos garbinimą, vengimą bet kokios kritikos. Jei jau kas pasakys ką prieš, tai tas komunistas.

Santykiuose su naujais lietu-viais, nėra nieko naujo, o tik ist-orija iš naujo kartojasi.

Nijolė Nausėdienė
Hickory Hills, IL

LIETUVĖ MOTERIS

Sveikinu „Moters savaitga-lio“ Lemonto rengėjas. To tikrai reikėjo. Tik reklamuota tema: „Ką vyrai galvoja apie moteris“ rodo, kaip toli nuo emancipaci-jos dar mūsų moterys tebėra. Kita kartą būtų įdomu išgirsti „Ką moteris galvoja apie save“

Illinois valstijos židininkė Judy Barr Topinka - LL, Lietuvos Respublikonų lygos gegužinėje Lemonte. Iš k. - Vytautas Jasinevičius, dešinėje - Lygos pirmininkas Anatolijus Milūnas.

— kokias vertybes ji vertina, kokius tautos bruožus ji atspindi ir, nepaisant „lygybės“, išugdo ateičiai, bei kokia bus jos rolė dvidešimt pirmame sim-tetyje, kuo gali moteris padėti moteriai.

Laima Žliobienė
Chicago, IL

SVEIKINIMAI!

Sveikinimai „Draugo“ redak-torei už užsipelnytą Lietuvių Bendruomenės Kultūros tary-bos Žurnalisto premiją. Tai yra gražus pripažinimas viršvalan-džiū dirbančiai redaktorei, kuri tikrai „...kasdien rašomais ve-damaisiais stipriai įtakoją lie-tuvių („Draugas“, 1995.10.21).

Romualdas Kriauciūnas
Lansing, MI

AR NORĖTUMĖTE TUOS RYŠIUS NUTRAUKTI?

„Drauge“ spalio 25 d. „Neturi žmonių?“ straipsnyje apie būsi-mus Lietuvos prezidentus Vy-tautas Volertas išvardina masonų brolijai būdingas teigiamas ypatybes ir teigia, kad Lie-tuvoje yra žmonių, kurie tos draugijos narius laiko nepri-imtiniais tarnauti Lietuvos labui.

Norėčiau taip galvojančius priminti, kad, jeigu jie būtų teisūs, tai jau vien iš principo reiktų nutraukti ryšius su Shriners ligonine — nebeleisti jiems atlikti sudėtingų ortopedi-nių operacijų suluošintiems Lietuvos vaikams, esantiems beviltiškai padėtyje. Taip gal-vojanč, reiktų atsiriboti nuo Gražinos Liaukaud vadovauja-mos „Vaikų viltis“ organizacijos, nes ji glaudžiai bendra-darbiauja su masonų Shriners, kurių pastangomis jų ligoninė's daktarai su pagalbiniu per-sonalu ne tik operuoja Ameriko-je ir Lietuvoje, bet ir kura mo-dernas operacines Lietuvoje, apmoko ten vietinį personalą.

Mėsos turėtume vadovautis krikščioniškomis moralės dėsniais ir pagal tuos principus vertinti organizacijas bei žmones. O tiems, kurie domisi, ar Valdas Adamkus yra masonas, galiu užtikrinti, kad jis nepriklauso masonų brolijai.

Leonidas Ragas
Itasca, IL

KODĖL?

Mercy Lift ir Vaikų Viltį vi-sados remiu nors ir dirbu su „Saulute“, todėl nustebino vyr. red. Danutės Bindokienės nu-vertinimas šalpos, kurią gauna per siuntas Lietuvos vaikai. (Antradienio spalio 24 d. vedamajame pavadiname „Ne-paprastas ketvirtadienis“).

Geros kokybės rūbai, batai ir t.t., gaunami iš amerikietiško parapijų nemokamai, o Mercy Lift juos į Lietuvą perveža ta-pak nemokamai. Būtų nuodėmė nesūsti. Iš šalpos organizacijos narių reikia tik darbo, kurį mes mieliai duodamė.

Gyvenimas margas ir įdomus. Įvairumai padaro jį tokį. Sergančiam būtini vaistai, o mažą vaiką „minkštas žaislas“ paguos ir batukai apsaugos nuo ligos.

Sutinku, reklamavimas nuo seno vartojamas pasigyrimui, bet kartais reklama tampa apsi-gynimas nuo bereikalingos kri-tikos.

Marytė Černiūtė
Hinsdale, IL

REIKIA IR PADĖKOTI

Pasaulio lietuvių centre, Le-monte, šeštadienį, spalio 28 d. pradėjo „Moters savaitgalio“ programą, o sekmadienį iš pat ankstyvo ryto tęsėme numatytą tolimesnę ir užbaigiamąją dalį. Irenos Lukoševičienės paskaita baigė „Moters savaitgalį“.

PLC renginių komitetas yra dėkingas, kad šis mūsų rengi-nys susilaukė tiek daug dėme-sio. Savaitgalis praėjo darbin-goje nuotaikoje, pripildytas mokslinėmis žiniomis, patari-mais. Paskaitininkės ir sim-poziumo dalyviams pateikė daug idomių minčių.

Tad esame dėkingas kun. Algirdui Paliokui, SJ, už invoka-ciją ir „Moters savaitgalii“ pritaikytą pamokslą bažnyčioje, simpoziumo dalyviams: kun. Juozui Vaišniui, SJ, dr. Edmun-dui Ringui, „Mercy Lift“ pirm. Jurgiui Lendraičiui ir modera-torei „Draugo“ dienraščio vyr. red. Danutei Bindokienei; paskaitininkėms: dr. Onai Daugir-dienei, adv. Laimai Garbonkie-nei, Lietuvos misijos patarėjai

DRAUGAS, penktadienis, 1995 m. lapkričio mėn. 3 d.

5

A.†A. ALPHONSE A. ŽUKAS

Gyveno Čikagoje, Garfield Ridge apylinkėje, anksčiau gyveno Brighton Parke.

Mirė 1995 m. kapkričio 1 dieną, 11 val. vakare, sulaukęs 67 metų.

Nuliūdę liko sesuo Sophia (Scottie) Žukas, du pusbroliai John Adomaytis ir Frances Balchunas, gyvena Arizona valstijoje.

Alphonso tėvai a.a. Lithuanian a.a. Domicella Žukas. Priklausė Knights of Lithuania Council 36 ir Balzekas Museum of Lithuanian Culture.

Buvo Korėjos karo veteranas.

Velionis pašarvotas penktadienį, lapkričio 3 d., nuo 3 val. p.p. iki 9 val. vak., Gaidas-Daimid Funeral Directors laidojimo namuose, 4330 S. California, Čikagoje.

Laidotuvis įvyks šeštadienį, lapkričio 4 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčia, kurioje bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionio sielą.

Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sesuo ir pusbroliai.

Laidotuvių direktoriai Gaidas-Daimid. Tel. 312-523-0440.

bendra su judėjimu ar „rush hour“ — nei kvapo.

Yra „pikas“ — korta su juodo lapo ženklais ir „pyka“, reiš-kiantis pyktį.

Apie tikrą „piko valandos“ kilmę man paaiškino rašytojai P. Dirgėla ir E. Ignatavičius, šią vasarą viešint Lietuvoje, kai bandėm išsiaiškinti, kas labiau „teriojam“ lietuvių kalba: jie — namie, ar mes išeivijoje.

Taigi „piko valanda“ yra rusiško „Čas pik“ vertimas, skolinys ar šiaip didelis nesu-sipratimas. Tą „perla“ rusai

„nušvilpė“ iš anglų kalbos.

Gal užteks mums tų kelia-klupsciaivimų „šviesai, einan-čiai iš Rytu“ ir svetimžodžiais (rusicizmais bei pseudoangliciz-mais) nebetėrškime mūsų nuo-stabios kalbos, neauginkime joje piktžolių.

Mes galime, turime ir privalo-me dirbti visi ir iš vieno: seni, jauni ir nauji. Prisiminkim, ką sakė dainius Maironis: „Ginkim kalbą, žemę, jos būdą. Sto-kim į kovą kaip mūžinai“.

Emilija J. Valantinienė
Chicago, IL

Lietuviškosios Montessori mokyklėlės Lemonte auklėtinis Tomukas Strikas.

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Midland Federal
Savings and Loan Association
75 metus aptarnauja lietuvius
Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69TH STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

ESLC
EQUAL HOUSING LENDER

PLC vykytose madų parodoje „Rudens simfonija“ vytauto Jasinevičiaus Budryte.

We Ship UPS 312-434-9766
Užsilimam maisto tiekimu (catering)
talman
delicatessen
Valgis Catering
Skaniausi lietuviški gaminiai
Geriausias spaudos rinkinys Čikagoje!
2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

LIETUVOS AIDAI
veda KAZĖ BRAZDŽIONYĖ
Penktadieniais 7:00 v.v. — 8:00 v.v.
1450 AM banga.
Adresas: 2624 W. 69 St.
Chicago, IL 60629
Tel. 219-696-2228/Tel. - Fax 219-696-7760

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Jadvyga Damušienė (kairėje), š.m. spalio 29 d. sulaukusi 80 m. amžiaus, Pasaulio lietuvių centre tą pačią dieną buvo pasveikinta „Moters savaitgalio“ metu PLC renginių komiteto pirm. Bronės Nainienės.

Nuotr. V. Jasinevičiaus

Marija Paliokas, St. Petersburg, FL, siūsdama „Draugo“ prenumeratos mokėstį, dar pridėjo 105 dol. Mūsų laikraščio rėmėja, suprasdama nelengvas jo leidimo finansines bėdas, jau ne pirmą kartą padeda savo dosniumis. Nuoširdūs ačiū už pagalbą.

Mūsų mylimas poetas **Bernardas Brazdžionis** atvyksta į Čikagą! Jo pagerbimas, Lietuvoje išleistas knygos sutiktuvės ir pabendravimas su poetu, kurio eilės nuo pat mažens mums ugdo tėvynės meilę, bus 1996 m. kovo 10 d., 3 val. p.p. Jaunimo centre. Kaip puiku, kad Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventė – Kovo 11-tąja – turėsime progą švęsti su Bernardu Brazdžioniu! Šią datą prašome pasizymėti, kad visi galėtume dalyvauti „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelio, rengiamoje popietėje.

Sveikatingumo mugė ruošia Šv. Kryžiaus ligoninė lapkričio 11 d., šeštadienį, tarp 9 val. r. ir 12 val. vidurdienį, Beverly Family Medical Center, 10311 S. Western Ave. Bus nemokamai tikrinamas kraujospūdis, diabetas, pateikiamas daug informacijos sveikatos klausimais, taip pat bus galima pasiskiepyti nuo influencos: su Medicare kortele nemokamai, be jos – 5 dol. asmeniui. Bus laimėjimų ir užkandžių; visuomenė kviečiama šia progą pasinaudoti.

Algis Barniškis vaidina „Dieva“ Žemaitės legendoje Ateities savaitgalio literatūros vakare penktadienį, lapkričio 3 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Pilna Ateities savaitgalio programa – skelbimas „Drauge“ antradienį, spalio 31 d.

x TRANSPAK praneša: „Istorikų manymu, XIV amžiaus pradžioje Lietuvoje jau gyveno apie 300-400,000 gyventojų“. Siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. **TRANSPAK, 2638 W. 69 ST., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.**

(sk.)

x „Dangaus skliautai“ – 24-tosios kasmetinės lietuvių fotografijos parodos atidarymas šį penktadienį, lapkričio 3 d. 7 v.v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Parodą rengia Budrio lietuvių foto archyvas. Visi kviečiami atsilankyti.

(sk.)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamie ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Violeta Rakauskaitė-Štromienė

Ateities savaitgalis įvyksta lapkričio 3-5 d. Jaunimo centre, Čikagoje ir Ateitinių namuose, Lemonte. Smulki savaitgalio programa randama skelbime antradienio, spalio 31 d. „Drauge“.

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarėms, duodami komiso nuolaidą, **Albinas Kurkulis**, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis**, tel. 312-360-5531 ir **Paulius Kurkulis**, 312-360-5627, dirba su **Oppenheimer & Co., Inc.** Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

(sk)

Čikagos Lietuvių moterų klubo tradicinio „Gintaro“ pokylio malonūs momentai neišblėso karštos vasaros neišblėso ir jų prošvaitės vis žadina gražius prisiminimus. Šįmet klubo narės pristatė visuomenei 7 lietuvių kilmės gintares. Tai jaunuolės, kurios domisi savo Lietuvos kilmės dalimi ir, lyg Lietuvos pievų gražių žiedų puokštei, renkasi lietuvišką dainą, bando tautinio šokio žingsnius, sudarančius vyrų jaunią šio pokylio dalį. Pristatant, girdimos „Supinsiu dainužė“, „Pasisėjau žalią rūtą“, „Ar aš tau, sese, nesakiau“, „Šaltyšius“, „Du broliukai kunigai“, „Tėvų nameliai“ ir kitos melodijos. Gilus nusilenkimas į tėvėlius ir svečius. Nors širdelės dreba, šypsena neapleidžia dailiųjų veidelių. Ir tik patyrusi akis gali

pastebėti virpančią trispalvę gėlių puokštę, laikomą šiek tiek neramioje rankoje... Septynios gintarės šoka švelniaja „Sadute“. Kotilijone atsiranda jų palydovai bei ankstyvesnių pokylių debutantės. Akį traukia energingo, grakštaus jaunimo sukūrys. Nekasdieninis pasirošimas, nekasdieninis pobūvis, pakili nuotaika ir – pasiektas tikslas, nes visas puotos pelnas skiriamas lietuvių kilmės studentų stipendijoms. Šįmet po 1,000 dol. gavo Allen J. Cius, Sarah Jayne Neberiežaitė ir Gintaras Vaitkevičius. Puotos komiteto pirmininkės Irene Buchbinder ir Irena Yonaitytė, sekr. Emma Petraitienė, izd. Irena Yonaitytė, o visos klubo narės joms padėjo. Dabar jau pradėdamas planuoti ateinančių metų pokylius.

M. Krauchunienė

Penktadienį, lapkričio 3 d.,

7:30 val. vakare, Jaunimo centro kavinėje vyksta neeilinis renginys – literatūros vakaras, ruošiamas tradicinio „Ateities savaitgalio“ progai. Dr. Dalia Kūčienienė išsenizavo humoristinę vinjetę pagal rašytojos Žemaitės legendą, kurioje veikia yra pati Žemaitė, Dievas, Ieva, Adomas, šv. Petras. Režisierius – Arnoldas Voketaitis, o sceną apipavidalino Vytautas Čuplinskas. Tarytum to dar nebūtu, savo sužavėti klausytojus, gavo naują kūrėjų skaitys poetas Kazys Bradūnas, kurio jau mes esame labai pasiilgę, seniai Čikagoje matėme ir girdėjome. Kaip daugelį žinoma, poetas Bradūnas savo dienas dabar dalina tarp Lietuvos ir Baltimorės.

Dr. Albina Prunskienė, jau anksčiau parengusi Draugo fondą su \$500, rudens vėjau proga vėl atsiuntė \$800 ir tapo Draugo fondo garbės nare. Jai reikiame didelę padėką. Visų Draugo fondo garbės narių pagerbimas, įteikiant diplomus, bus lapkričio 18 d. 6:30 val. vak. Draugo fondo rudens vėjau pokylyje Jaunimo centre. Pokylio rezervacijos priima Vaclovas Momkus, tel. (312) 925-6193.

Audrė Budrytė vaidina Žemaitės Ateities savaitgalio literatūros vakare penktadienį, lapkričio 3 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Išsisa Ateities savaitgalio programa skelbiama šios dienos „Drauge“, (antradienį, spalio 31 d.).

Lapkričio 8 d. James R. Thompson Center, 100 W. Randolph, Chicago, IL, vyks verslo mugė, pavadinta „Ethnic Business Resource Fair“. Registracija 8:30 val. r., paroda – 9-2:30 val. p.p. Diskusijose dalyvaus atstovai iš „U.S. Small Business Administration“, „Department of Commerce and Community Affairs“, „Bank of America“, „Illinois Development Finance Authority“. Diskusijos pavadintos „Verslas su valdžia (Doing Business With the Government)“ ir vyks 11:15-12 val. Numatomas susitikimas su Illinois gubernatoriumi Jim. Edgar (11 val. r.). Įėjimas nemokamas, bet rezervacijos priimamos tel. (312) 814-2121.

I Lietuvių operos eiles kasmet įsijungia vis daugiau dainininkų, ypač jaunesnių dainininkų, neseniai atvykusių iš Lietuvos ir besikuriančių šiame krašte. Operos sudėtyje visi yra mieliai laukiami, kad pastiprintomis jėgomis ir toliau choras žavėtų savo dainavimu Čikagos bei apylinkių lietuvius. Atvykę į tradicinį Lietuvių operos pokylių, šeštadienį, lapkričio 11 dieną, Jaunimo centre, išgirsime pasipildžiusio choro skambių dainų ir arijų.

IŠ ARTI IR TOLI

BALTISTIKOS STUDIJOS UNIVERSITETE

Antrasis metinis Baltistikos studijų vasaros institutas (BALSSI) veikė birželio 19 – rugpj. 18 d. University of Washington, Seattle. Baltistikos studijas įgyvendino universitetas 1994 m. vasarą. Pagal sutartį tarp penkių universitetų, BALSSI kas du metus eina pas naują glėbį: 1996 m. vasarą institutą jau ruoš University of Illinois, Chicago. Po to BALSSI dar veiks University of Wisconsin, Madison, Indiana University ir University of Michigan. Po tam tikro laiko, BALSSI sugrįš į savo gimtinę, Seattle, ir ratas prasidės iš naujo.

Estijos ambasadorius Toomas Ilves dalyvavo instituto atidaryme, birželio 20 d. Seattle. Savo kalboje Ilves tvirtino, kad University of Washington Baltistikos studijų programa, prasidėjusi su BALSSI ir išsivysčiusi į platesnį užmojį, duoda tvirtą pagrindą Amerikos mokslų su normalizavimui, ryšium su Baltijos kraštais, kuriuos istorija lyg ir užmiršo.

Ambasadorius teigė, kad pokariniam laikotarpije, baltistikos mokslai buvo rimtai „suiliaudinti“, t.y., sovietų ideologų griežtas budėjimas neprileido Vakarų mokslininkų prie istorijos, politikos ir ekonomijos žinovų bei archyvų; buvo leidžiama tirti tik liaudies dainas, šokių ir pan. Taigi, Ilves toliau teigė, be tokios baltistikos studijų programos, kuri projektuojama University of Washington, Amerikoje nebūtų universiteto lygio baltistikos mokslų.

I vasaros institutą mokslininkai atvyko skaityti paskaitas. Liepos 17 d. profesorius Toivo Raun (Indiana University) kalbėjo apie baltiečių-skandinavų buvusių bei dabartinius ryšius. Liepos 24 d. profesorius Alfred Erich Senn (University of Wisconsin) dinamiškai apibūdino Lietuvos vaidmenį Sovietų Sąjungos sužlugime. Suomijos ambasados atstovas Aapo Polho liepos 31 d. svarstė Baltijos regiono problemas. Andrejs Plakans (University of Iowa) rugpj. 7 d. pasakojo apie žmogaus teises Latvijoje. Rugpj. 10 d. Violeta Kelertienė (University of Illinois), Valters Nollendorfs (University of Wisconsin) ir Tiina Kirss, (Mercer University Georgia) dalyvavo pokalbyje apie baltiečių šiandieninę literatūrą.

Buvo skaitomi kursai apie baltiečių istoriją, tautosaką, kultūrą; veikė pagreitintas lietuvių kalbos kursas, kurį lankė 11 studentų, atvykusių iš įvairių Amerikos vietovių. Kurso tikslas – per aštuonias savaites praveisti visų metų mokymo planą. Pamokos vyko pirm.

Čikagos Lietuvių moterų klubo 1995 m. „Gintaro“ puotos debutantės ir būrelis rengėjų. I eil. iš kairės: Carol Giedraitienė, choreografas padėjėja: Simonetta Giedraitytė-Pacek, pristatymo choreografe; Irena Norbutienė – klubo pirm.; Irena Yonaitytė ir Irene Buchbinder – pristatymo komiteto pirmininkės; II eil.: Heather Marie Cerny, Sara Rasa Kathryn Nambo, Marisa Beth Abrignani, Milda Stasė Harris, Alicia Bay Laurel Prior, Onutė Vilija Utz ir Sarah Lauren Higgins.

penk., keturias su puse valandos kas dieną. Dėstė Karilė Vaitkute, atvykusi iš University of Illinois, Chicago, ir latvių kilmės profesorius Guntis Šmidchens, kuris puikiai valdo lietuvių kalbą.

(„Tulpė Times“, 1995, rugpjūtis)

ŠVENTĖ PRIES ŠVENTĖ

London, Ont. šeštadieninė mokyklų rugsėjo 30 d. vyko repeticija su Toronto Maironio mokykla, besiruošiant Kanados Vaikų šventei, kuri buvo Toronto, Anapilyje, spalio 14-15 d. Smagu, kad viena didžiausių Kanados lietuvių mokyklų sugalvojo atvažiuoti parepetuoti į mažą Londono bendruomenę.

Susitiko vasaros stovyklose ar kitokiuose renginiuose susipažinęs jaunos. Repeticija vyko sklandžiai ir atrodė daugiau kaip pasirodymas. Tiek dainos, vadovaujamos muz. Dalios Viskontienės, tiek etnografiniai šokiai ir rateliai, vedami „Raseinių Magdelės“ (Virginijos Našlėnienės), specialiai šiai šventei iškvietos iš Lietuvos. Ji aplankė daug stovyklų ir padarė didelį įnašą mūsų tradicijų atžvilgiu.

Dainų ir šokių metu buvo įtraukti ir gausiai susirinkę londoniškiei, vaikus atlydėję Toronto tėvai. Programą pradėjo iš užbaigė šios Vaikų šventės rengimo komiteto pirmininkė Rasa Kurienė, pasidžiaugdama, kad Torontas nepasididžiavo ir atvažiuo, ir pabrėždama Londono mažos bendruomenės ir parapijos lojalumą bei vieningumą.

Matant tokį dinamišką vaikų, mokytojų, tėvų ir svečių subūvimą ir išjungimą, lengva tikėtis šios vaikų šventės motto: „Vaikai – mūsų ateitis ir viltis“.

Londono, Ont., Vaikų šventės vadovės po repeticijos. Iš kairės: Raseinių Magdelė, Dana Chainauskienė – buv. Londono „Baltijos“ vadovė, Irena Lukoševičienė (viešnia), Dalia Viskontienė – programos vadovė, Rasa L. Kurienė – Vaikų šventės renginio komiteto pirmininkė.

BAIGĖSI VASARA „GINTARE“

„Gintaras“ Lietuvių vasaros dienišė stovykla, baigėsi liepos mėnesio gale. Stovyklautojai mieliai dalyvavo sporto, tautosakos ir viduramžių istorijos pamokose. Vyko į Hamiltono Vaikų muziejaus Gage parką ir „Rambyno“ lietuvių pensininkų namus, kur suvaicino veikalą „Jūratė ir Kastytis“ bei pravedė dainas.

Aplankė ir Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvą „Talka“, kur buvo labai gražiai priimti ir apžiūrėjo bankelį. Šiaulių miesto meras Alfredas Lankauskas aplankė stovyklą ir pakvietė visus į Šiaulius. Onutė Stanevičiūtė buvo vyriausia vadovė, o Ievutė Godelytė, Virginija ir Jūlytė Enskaitytės – entuziastingai jai padėjo. „Gintaro“ vasaros stovykla praėjo labai smagiai.

DR. JONAS GENYS TALKININKAUJA LIETUVOJE

„Gimtajame krašte“ Algis Kusta, š.m. spalio 12 d. numeryje, plačiai aprašė ALTO atstovo prof. dr. Jono Genio veiklą Amerikoje ir Lietuvoje. Daug pateiktos informacijos apie Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą nuo pat įsisteigimo. Net pati „Gimtojo krašto“ laikraščio redakcija savo prieraše davė apie ALTą papildomų žinių. Dr. J. Genys pareiškė, kad Lietuvoje per mažai žinoma Amerikos Lietuvių Tarybos veikla. Jis pripažįsta, kad ir patys per mažai rodome iniciatyvos – nelendame į spaudą, radiją ir televiziją.

Aprašant dr. J. Genio veiklą Lietuvoje, pirmiausia paminėta, kad jis dabar gyvena dviejose vietose – Amerikoje ir Lietuvoje. Pirmą kartą po karo grįžo į Lietuvą 1991 metais. Pagal Fulbright mokslinekų programą

dėstė Vytauto Didžiojo universitete, padėjo organizuoti aplinkos apsaugos centrą. Nuo to laiko dr. J. Genys Lietuvoje lankosi jau dvilyktą kartą. Atgavo gimtinę, savo tėvų žemę, taip pat Vilniuje, Lazdynuose nusipirko butą, kad, atvykęs į Lietuvą, turėtų savo kampaną.

Po Pilietybės komisijos posėdžių, įvykių rugsėjo mėnesio pradžioje, dr. J. Genys dar negrįžo iš Lietuvos, nes sutiko pagal savo specialybę padirbėti patarėju Miškų ūkio ministerijoje, suderinant Lietuvos miškininkystės įstatymus su Europos Sąjungos įstatymais, vadinamąja „Baltijos knyga“.

Jis tikisi, kad dar prieš ALTO 55-tąjį suvažiavimą iš Lietuvos sugrįš.

ALTA

O METAI BĖGA...

Windsor, Ontario, Lietuvių bendruomenės metinis pobūvis, suruoštas apylinkės valdybos, įvyko liepos 30 d. Buvo miela savųjų tarpe pabendrauti, pasivašinti, pasikalbėti, kas norėjo, galėjo savo laimę išbandyti loterijoje. Tačiau nenoromis prisiminė, kad dar ne taip seniai, per tokius renginius susirinkdavo tiek svečių, kad vos tilpdavo. Skambėjo dainos, girdėjosi juokas, o dabar veiduose – tik šypsniai.

Laikas, pakeitė gyvenimą, įsiviespatavo kitos nuotaikos. Todėl pobūvyje buvo ramu, lyg kažkoks susirūpinimas lydėjo. Dalyviai lieka dėkingi darbininkams valdybai už pastangas surošiant šį tradicinį pobūvį. Kol bus tokių pasiaukojančių, tol mūsų mažas lietuvių telkinys gyvuos.

• Kas užsako „Draugą“ draugui, yra draugas pačiam „Draugui“.